

економіку через загальний обсяг виробництва. Такий вплив справляється на рівень обсягу виробництва в цілому. Тут слід зауважити, що безпосереднього зв'язку між цінами і обсягом виробництва немає. Збільшення сукупного попиту збільшує і ціни, і обсяг виробництва[3, с.53].

Серйозні загрози для національної економіки, що створює інфляція, мають як внутрішній, так і зовнішній прояв. У разі інфляції витрат, країни, економіка яких залежить в основному від зовнішньої торгівлі промисловими, легкозамінюваними товарами, можуть втратити експортні ринки, якщо ціни та витрати в цих країнах зростають швидше, ніж в інших країнах. Таким чином, проблема стабілізації цін тісно пов'язана з питаннями збереження конкурентноспроможності держави на зовнішніх ринках.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / В.Д. Базилевич, В.М. Попов. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання-Прес, 2004. - 615 с.
2. Коваленко В.В. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч. посібн. / В. В. Коваленко - К.: Знання України, 2006. - 332 с.
3. Радіонова І.Ф. Макроекономіка / І.Ф. Радіонова: Навчальний посібник. - К.: Університет економіки та права КРОК. 2004. - 72 с.

Михайлечко Т.

Науковий керівник – доц. Григоруک А.А.

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Оцінювати економічну ситуацію досить не просто, оскільки економічні та соціальні процеси мають досить неоднозначний характер та досить великий вплив зі сторони історичних аспектів, зовнішніх втручань на ситуацію в державі. Однак спробую з'ясувати окремі моменти.

Метою статті є оцінка економічної ситуації в Україні її проблеми та перспективи.

Сучасний етап економічного і соціального розвитку України пов'язаний з радикальними змінами, зумовленими переходом до ринкових відносин. Він передбачає створення соціально зорієнтованої економіки, яка означає поворот всього виробництва до потреб споживача. Соціально зорієнтована ринкова економіка розуміється як господарська система, в якій кожна група і соціальний тип населення одержують можливість для реалізації своїх життєвих здібностей і запитів на основі вільної праці і зростання особистих доходів.

Властиві ринку механізми саморегулювання повинні забезпечити збалансованість економіки країни; найкращу координацію всіх виробників; раціональне використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів; гнучкість виробництва, його сприйняття досягнень науково-технічного прогресу; органічне поєднання вітчизняної економіки із світовим господарством.

Перетворення на шляху до ринкової економіки здійснюються за кількома взаємопов'язаними напрямками:

- 1) лібералізація економіки, тобто зняття адміністративних обмежень з цін, господарських зв'язків, зовнішньоекономічної діяльності;
- 2) стабілізація фінансів і грошової системи, які забезпечують зміцнення гривні як загального еквівалента і єдиного платіжного засобу на території країни;
- 3) приватизація, розвиток підприємництва, створення інших інституційних передумов ефективного ринкового господарства і економічного зростання;
- 4) структурна перебудова економіки, її демілітаризація, інтеграція в світове господарство, підвищення конкурентоздатності української продукції на світовому ринку;
- 5) створення конкурентного ринкового середовища;
- 6) активна соціальна політика з метою пристосування працездатного населення до нових умов, соціальний захист найбільш вразливих верств населення, створення передумов економічного зростання на основі підвищення ролі ділової активності населення[1, с.195].

За концептуальними розробками науковців Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України, основною метою розвитку народногосподарського комплексу України в перспективі повинно бути неухильне зростання темпів ВВП як важливого джерела підвищення життєвого рівня населення.

Стратегічним напрямом економічних реформ повинна стати їх соціальна спрямованість. Державна політика у цій сфері має бути спрямована на покращення соціально-економічних та виробничих умов праці підвищення реальних доходів населення зростання освітнього і культурно-технічного рівня населення, покращення медичного обслуговування, посилення охорони довкілля.

Поступове становлення економічного потенціалу України пов'язане з реалізацією структурної політики у сфері матеріального виробництва. Така політика полягає у створенні високорозвинутого народногосподарського комплексу, який відповідає сучасним вимогам ринкового господарства.

Основа формування структурної політики в галузях матеріального виробництва зумовлена тим, що нині склалася недосконала структура виробництва, а дія адміністративних, економічних та соціальних важелів управління значно послаблена.

Основними напрямками у фінансовій сфері є: посилення контролю за діяльністю комерційних банків з боку національного банку, орієнтація на підтримку національних товаровиробників, запобігання створенню фіктивного капіталу, залучення коштів у довгострокові депозити. В сфері грошової політики необхідно приборкати інфляцію, забезпечити пріоритет національної валюти як платіжного засобу, підвищити зовнішні резерви національного банку.

Зовнішньоекономічна політика держави повинна бути спрямована на подальшу інтеграцію у світовий простір на базі створення могутнього експортного потенціалу та досягнення збалансованості торговельного балансу.

Важливою складовою економічної політики держави є її регіональний аспект. Тільки завдяки обґрунтованій національній політиці, спрямованій на подальше розширення повноважень і відповідальності місцевих органів влади, можна поєднати різні за своїми природними та соціально-економічними умовами регіони у єдиний народногосподарський комплекс. Необхідно розробити не тільки регіональні цільові комплексні програми, а й програми розвитку і розміщення продуктивних сил окремих областей, програми прикордонного співробітництва та розвитку вільних економічних зон[2, с.305].

Важливо усвідомити, що за роки незалежності Україна набула безцінного досвіду існування в умовах ринкового середовища. Найскладніший період становлення залишається позаду. Національна економіка починає виходити з кризи і реалізовувати свій потенціал. Однак перші її успіхи поки що нестабільні. Їх закріплення в умовах зниження темпів економічного зростання США, Японії, а також ЄС потребує посилення ролі і функцій державного управління. Важливо правильно обрати напрями стратегічного розвитку національної економіки з урахуванням того, що вплив глобалізації посилюватиметься. Роль держави у новій геополітичній ситуації має концентруватися на формуванні стратегії оборонного і наступального характеру. Чільне місце у їх реалізації належить активній політиці регіонів. Мета оборонної стратегії полягає у тому, щоб протистояти негативному впливу процесів глобалізації, забезпечити цілісність держави та ефективний розвиток національної економіки, використовуючи для цього прогресивні форми світогосподарських зв'язків, а також досягнення світової системи господарювання і потенціал власної економіки. Така стратегія має формуватися на принципах пріоритетності національних інтересів у визначенні ступеня відкритості нашої економіки, розумного протекціонізму стосовно підтримки вітчизняних товаровиробників. Тільки держава як єдиний політичний і правовий об'єкт, який володіє всім спектром владних повноважень, повинна формувати стратегію захисту внутрішніх ринків за умов наростання впливу глобалізації, забезпечувати конкурентоспроможність вітчизняних товарів і послуг на міжнародних ринках. За відкритості національної економіки держава повинна контролювати рух капіталів, сприяти тому, щоб інвестиції осідали в країні і використовувалися для її розвитку, стримувати багатих громадян у їхньому бажанні вивозити капітали за кордон і там платити податки за вигідніших умов[3, с.13].

Останній аспект особливо актуальний для України, оскільки на сьогодні з держави вивозиться більше фінансових ресурсів, ніж надходить. Щоб розв'язати проблему, потрібно насамперед вдосконалити податкову систему, сформувати законодавчу базу, яка гарантуватиме збереження і повернення інвесторам капіталів, вкладених ними у розвиток української

економіки. Політика раціонального протекціонізму держави має спрямовуватися на захист внутрішніх ринків від експансії інших держав при забезпеченні сприятливих умов для розвитку конкуренції між вітчизняними товаровиробниками. Але пільги і привілеї для окремих виробництв і галузей, які може надавати держава, виходячи із стратегічної необхідності, мають бути тимчасовими і змінюватися залежно від державної стратегії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Долішній Мар'ян Іванович: Економіка та право// М.І. Долішній. – Львів, 2003 – 250 с.
2. Паламарчук М. М., Паламарчук О. М. Економічна і соціальна географія
3. України з основами теорії. — К.: Знання, 1998. — 416с.
4. Загладин Н. США: суспільно-політичний розвиток на рубежі нового століття // МеіМО, 2008. - № 5. - С.13.

Кубик Н.

Науковий керівник – доц. Григорук А.А.

ПОПИТ ТА ЙОГО ЧИННИКИ

Постійне відстеження попиту і здатність моментально реагувати на найменші його зміни - все це зумовлює виживання і успішну роботу підприємства. В даний час для будь-якої фірми важливіше навіть не виготовити яку-небудь продукцію, а збути її, знайти конкретну нішу на ринку для свого товару. Тому на перше місце виходять у даний час численні відділи маркетингу, що безпосередньо займаються питаннями збуту і реалізації продукції, які знають, що таке попит і як він змінюється з часом.

Метою статті є вивчення попиту його чинників і закону попиту.

Попит – це бажання покупців придбати товар або послугу, підкріплене грошовою можливістю. Попит (в економіці) – це залежність між ціною і кількістю товару, яку покупці можуть і бажають купити за строго визначеною ціною, у визначений проміжок часу. Повним попитом на товар є сукупність попитів на цей товар за різними цінами.

Слід розрізняти поняття величина попиту і попит. Величина попиту (обсяг попиту) являє собою кількість товару, що готовий придбати покупець за конкретною ціною в даний період часу [3].

Особливості попиту:

1. Мікроекономіка має справу з попитом на якийсь один вид товару. Попит на товар може бути індивідуальним і сукупним. У першому випадку це попит з боку окремих суб'єктів економіки, у другому попит на всю масу даного товару, необхідну суб'єктам економіки як сукупному покупцеві. Під останніми розуміються споживачі як представники домогосподарств або фірм.

2. Попит відображає не тільки потрібність товару для покупця, але і здатність останнього його оплатити, тобто платоспроможну потребу. Тим самим попит відображає купівельну спроможність суб'єкта попиту.

3. У понятті «попит» ще не укладений факт купівлі товару, так як попит на товар може бути і за відсутності самого товару тобто незадоволений попит. Попит не дорівнює потребам, останні можуть бути більше. Крім них, у суспільстві завжди є й такі потреби, які не можна виміряти грошима і перетворити в попит. До них, насамперед, відносяться блага і послуги колективного користування, особливо такі, в споживанні яких беруть участь усі громадяни без винятку (охорона громадського порядку, національна оборона, державне управління, єдина енергетична система, національна мережа комунікацій і т.д.).

4. Попит пред'являється на певному ринку: локальному, регіональному, національному, міжнародному.

5. Попит має тимчасову характеристику: він може бути на даний момент, день, тиждень, місяць і т.д. Так що можна говорити про певну динаміку попиту на якийсь товар, якщо брати його за відносно тривалий період [6].

Розрізняють такі види попиту:

– Індивідуальний попит – це попит з боку окремих суб'єктів економіки, попит на мікрорівні або попит на макрорівні. Задоволення потреб будь-якого економічного суб'єкта здійснюється при наступних важливих умовах:

– більшість товарів і послуг платні;